

V zadevi Mesesnel proti Sloveniji

Evropsko sodišče za človekove pravice (peti oddelek) kot senat v sestavi:

Mark Villiger, *predsednik*

Angelika Nußberger,

Boštjan M. Zupančič,

Ann Power-Forde,

Ganna Yudkivska,

Helena Jäderblom,

Aleš Pejchal, *sodniki*,

in Claudia Westerdiek, *sodna tajnica*,

po razpravi, zaprti za javnost, ki je bila 5. februarja 2013,

izreka to sodbo, sprejeto navedenega dne:

POSTOPEK

1. Zadeva se je začela s pritožbo (št. 22163/08) proti Republiki Sloveniji, ki jo je po 34. členu Konvencije o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin (v nadaljnjem besedilu: konvencija) pri Sodišču 29. aprila 2008 vložila slovenska državljanka Špela Mesesnel (v nadaljnjem besedilu: pritožnica).

2. Pritožnico je zastopal Drago Đuragić, odvetnik iz Ljubljane. Slovensko vlado (v nadaljnjem besedilu: vlada) je zastopala Tjaša Mihelič Žitko, državna pravobranilka.

3. Pritožnica je trdila, da je bila kršena njena pravica sodelovati v postopku proti njej.

4. Vlada je bila o pritožbi obveščena 12. oktobra 2011.

DEJSTVA

OKOLIŠČINE ZADEVE

5. Pritožnica je bila rojena leta 1979 in živi v Ljubljani.

6. Pritožnico je kot voznico 28. septembra 2004 ob 4.30 med kontrolo prometa ustavila policistka S. in ji odredila preizkus alkoholiziranosti. Pritožnica je navedla, da je bil preizkus kljub petim poskusom neuspešen, na zaslonu se ni izpisal rezultat.

7. Policija je pritožnico 14. oktobra 2004 obtožila prekrška po sedmem odstavku 120. člena Zakona o varnosti cestnega prometa, ki naj bi ga storila, ker ni dovolj pihala v alkotester in torej ni upoštevala navodil za preizkus alkoholiziranost. Sledil je postopek, voden po Zakonu o prekrških iz leta 1983, po katerem so za odločanje o obtožbah zaradi prekrškov pristojna sodišča.

8. Pritožnici je bilo 2. februarja 2005 poslano vabilo na obravnavo na Okrajno sodišče v Ljubljani, ki pa ni bilo vročeno in se je vrnilo na sodišče. Sodišče je 12. aprila 2005 pritožnici poslalo novo vabilo, ki ji je bilo vročeno 22. aprila 2005. Narok je bil preklican zaradi zdravniškega potrdila, da je pritožnica v tem času na bolniškem dopustu. Novo vabilo je bilo pritožnici vročeno 5. septembra 2005. Čez štiri dni je pritožnica sodišče obvestila, da jo bo v postopku zastopal odvetnik M. M. je zaradi pregleda spisa in priprave zagovora prosil za preložitve obravnave, razpisane za 12. september 2005. Njegovi zahtevi je bilo ugodeno.

9. Naslednje zaslišanje pritožnice je bilo načrtovano 3. oktobra 2005 ob 8.35. Sodišče je isti dan ob 8. uri razpisalo tudi zaslišanje policistke S. Vabilo na zaslišanje pritožnice je bilo vročeno njenemu zastopniku, ne pa pritožnici, ki vabila ni prevzela. Tako 3. oktobra 2005 nista bili zaslišani ne pritožnica ne S.

10. Sodišče je 13. septembra 2005 odredilo prisilno privedbo pritožnice. Odredba je bila pozneje preklicana.

11. Okrajno sodišče v Ljubljani je 20. januarja 2006 pritožnico povabilo na zaslišanje. Vabilo ji ni bilo vročeno, čakalo jo je na pošti. Vabila ni prevzela, zato so ga 30. januarja 2006 vročili njenemu zastopniku. Pritožnica tega dne ni prišla na zaslišanje.

12. Sodnik Okrajnega sodišča v Ljubljani je 9. februarja 2006 zaslišal policistko S., ki je izjavila, da je obravnavanega dne videla pritožnico, ki je z avtom vijugala po cestišču. Avto je ustavila in v pritožničini sapi zavohala alkohol, opazila je tudi, da je bila nestabilna. Policistka je povedala tudi, da je menila, da je bila pritožnica tako močno vinjena, da ni mogla pravilno pihati v alkotester. Poleg tega je zavrnila, da je za pritožnico odredila strokovni pregled, ki pa ga je ta zavrnila.

13. Sodišče je 17. maja 2006 odredilo, da vabilo na zaslišanje pritožnici vroči posebno podjetje, ki ji je vabilo vročilo 19. maja 2006.

14. Pritožnica je 26. maja 2006 dobila fotokopijo zapisnika o zaslišanju S. in fotokopijo zapisnika o preizkusu alkoholiziranosti.

15. Pritožnico je 1. junija 2006 zaslišal sodnik. Izjavila je, da se je obravnavanega dne vračala s počitnic. Potem ko so jo ustavili, je sledila navodilom policistke glede uporabe alkotesterja. Vendar se je vsakokrat, ko je pihnila v napravo, ta sama ugasnila in jo je morala policistka znova vključiti. Pritožnica je izpodbijala navedbo, da ni hotela ravnati po navodilih policistke glede pihanja v alkotester, in izjavila, da je dejansko v napravo neuspešno pihala petkrat. Povedala je tudi, da je zavrnila podpis policijskega poročila, ker policistka ni hotela dodati njenih pripomb v zvezi s težavami z alkotesterjem in je namesto tega zapisala, da ima zdravstvene težave s pljuči, kar ni bilo res. Pritožnica je predlagala navzkrižno zaslišanje policistke.

16. Istega dne je pritožnica vložila tudi pisni zagovor in oporekala navedbam policistke glede tega, da je bila videti vinjena, izpodbijala je tudi navedbe, da je policistka odredila strokovni pregled. Sodišče je obvestila tudi, da je zamenjala zastopnika in jo zdaj zastopa odvetnik D.

17. Sodnik je 4. julija 2006 ponovno zaslišal policistko, ki je morala poročati o dogodku 28. septembra 2004. Povedala je, da je vedno pregledala, ali naprava deluje, in jo šele potem vzela s seboj, kar je naredila tudi tistega dne. Med drugim je izjavila tudi: pritožnica ji je povedala, da se vrača z zabave; pritožnica ni zahtevala, da se zapisniku dodajo pripombe; pritožnica je sama povedala, da ima zdravstvene težave, ki so bile navedene v zapisniku; pritožnica je bila tako močno vinjena, da ni mogla pravilno pihati v alkotester.

18. Sodišče je 10. julija 2006 pritožnico spoznalo za krivo prekrška po sedmem odstavku 120. člena Zakona o varnosti cestnega prometa, ker ni dovolj pihala v alkotester in ni upoštevala navodil za preizkus alkoholiziranosti. Sodišče je povzelo trditve pritožnice in policistke ter navedlo, da je dobilo priročnik z navodili za uporabo alkotesterja. Ob ugotovitvi, da je bilo policistkino pričanje, ki je bilo nasprotno pritožničinemu, prepričljivo, je odločilo, da je pritožnica storila navedeni prekršek z naklepom. Sodišče je zavrnilo pritožnično zahtevo za navzkrižno zaslišanje policistke z utemeljitvijo, da i) je policistko že dvakrat zaslišalo sodišče, njeno poročanje o dogodku pa je bilo skladno, in ii) je verjetno, da se pritožnica navzkrižnega zaslišanja ne bi udeležila, saj jo je bilo treba na njeno zaslišanje nekajkrat vabiti. Pritožnici je bila izrečena denarna kazen 100.000 slovenskih tolarjev (SIT) in prenehanje veljavnosti voznškega dovoljenja. Naloženo ji je bilo plačilo 40.000 SIT stroškov.

19. Pritožnica se je 20. julija 2006 pritožila na Višje sodišče v Ljubljani. V pritožbi je med drugim navedla, da sodišče prve stopnje ni dovolilo navzkrižnega zaslišanja priče, pri zaslišanju policistke pa nista bila prisotna niti pritožnica niti njen odvetnik.

20. Višje sodišče v Ljubljani je 21. septembra 2006 zavrnilo pritožnično pritožbo, spremenilo pa je sodbo, ki se je potem glasila, da je pritožnica kriva, ker je zavrnila opravljanje strokovnega

pregleda. Kazen je ostala enaka. Pritožnici je bilo naloženo plačilo 40.000 SIT sodnih stroškov. Višje sodišče je ugotovilo:

"Iz zbranega dokaznega gradiva je razvidno, da je bil obdolženki najprej odrejen preizkus z alkotestom, ki ga je obdolženka nepravilno opravljala in se zgovarjala na zdravstvene težave s pljuči in zapisnika tudi ni hotela podpisati, zaradi česar ji je bil odrejen strokovni pregled, ki ga je obdolženka odklonila. Takšno dejansko stanje izhaja tako iz obdolžilnega predloga, kot tudi iz zapisnika o preizkusu alkoholiziranosti z alkotestom, kot tudi iz izpovedbe policistke S., ki je bila v postopku na prvi stopnji kar dvakrat zaslišana in je podrobno pojasnila kako je potekal postopke z obdolženko (...). V konkretnem primeru torej ni pomembno, ali se je obdolženka sklicevala na zdravstvene težave ali ne, saj je bila policistka dolžna odrediti strokovni pregled že zato, ker je obdolženka odklonila podpis zapisnika in je torej policistka svoje delo dobro poznala in ji strokovni pregled tudi odredila, kar je razvidno iz njenega pričevanja, kot tudi iz zapisnika (...)."

21. Višje sodišče je ugotovilo, da je policistko zaslišal sodnik, preden je pritožnica zahtevala navzkrižno zaslišanje, in tudi, da je iz prvega zaslišanja S. očitno, da je odredila strokovni pregled. Višje sodišče je menilo, da je bilo drugo zaslišanje policistke nepomembno in torej pritožnične pravice do obrambe niso bile kršene.

22. Pritožnica je 8. novembra 2006 vložila ustavno pritožbo, v kateri je med drugim zatrjevala, da so njeno zahtevo za navzkrižno zaslišanje priče, to je policistke, prezrli in tudi da je bila obravnava, na kateri je bila priča zaslišana, opravljena brez njene prisotnosti ali prisotnosti njenega odvetnika, ki o obravnavi nikoli ni bil obveščen. Verodostojnost priče bi bilo mogoče preskusiti le z navzkrižnim zaslišanjem. Pritožnica je predlagala odlog izvršbe izpodbijanih odločb do odločitve Ustavnega sodišča. Pritožba je bila 20. novembra 2006 zavrnjena.

23. Pritožnica je 12. novembra 2006 na Vrhovno državno tožilstvo vložila tudi pobudo za zahtevo za varstvo zakonitosti. Tožilstvo je 3. januarja 2007 odločilo, da pobude ne sprejme.

24. Ustavno sodišče je 20. decembra 2007 zavrglo pritožnično ustavno pritožbo. Sklep je bil pritožnici vročen 11. januarja 2008.

II. RELEVANTNA DOMAČA ZAKONODAJA

25. Ustrezne določbe 120. člena Zakona o varnosti cestnega prometa (Uradni list RS, št. 30/98, v veljavi od 4. januarja 2005) so se glasile:

"(3) Udeleženec v cestnem prometu, ki mu je odrejen preizkus s sredstvi ali napravami oziroma strokovni pregled, mora ravnati po odredbi policista. Če strokovni pregled ali preizkus odkloni ali ga ne opravi tako, kot je predpisal proizvajalec sredstev ali naprav, policist to vpiše v zapisnik, odredi prepoved nadaljnje vožnje in [kršilcu] odvzame vozniško dovoljenje. Udeleženec v cestnem prometu lahko odkloni preizkus [s sredstvi ali napravami] samo iz zdravstvenih razlogov; v tem primeru policist odredi strokovni pregled.

(...)

(7) Z denarno kaznijo najmanj 90.000 tolarjev ali kaznijo zapora se kaznuje za prekršek voznik, ki ravna v nasprotju s tretjim, ali petim odstavkom tega člena. Poleg denarne kazni ali kazni zapora se [kršilcu] ... prenehanja veljavnosti vozniškega dovoljenja, ne glede na število do tedaj doseženih kazenskih točk."

26. Po Zakonu o prekrških iz leta 1983 (v nadaljnjem besedilu: ZP, 1983) je postopek vodil sodnik za prekrške na podlagi obtožnega predloga, ki ga je vložila policija. Zakon je predpisoval, da je treba obdolženca zaslišati, preden je odločba izdana. Načeloma je bilo treba obdolženca zaslišati ustno, najprej ga je bilo treba seznaniti, da se ni dolžen brani sam oziroma da mu ni treba odgovoriti na nobeno vprašanje (59. in 113. člen). V 116. členu je bilo določeno, da se obdolženec lahko sooči s pričo, če njune navedbe niso skladne. V 122. členu pa, da priče lahko zasliši sodnik, če je to potrebno za ugotovitev dejstev.

PRAVO

I. ZATRJEVANA KRŠITEV PRVEGA ODSTAVKA IN TOČKE d) TRETJEGA ODSTAVKA 6. ČLENA KONVENCIJE

27. Pritožnica se je pritožila, da je bila kršena njena pravica do poštenega sojenja in kontradiktornega postopka, saj ni mogla sodelovati pri zaslišanju edine priče v zadevi. Sklicevala se je na prvi odstavek in točko c) tretjega odstavka 6. člena konvencije. Sodišču pa se zdi primerno, da zadevo preuči glede na prvi odstavek in točko d) tretjega odstavka 6. člena konvencije (glej *Guerra in drugi proti Italiji*, 9. februar 1998, 44. odstavek, Poročila o sodbah in sklepih 1998-I). Ustrezni del navedenega odstavka se glasi:

"Vsakdo ima pravico, da ... o kakršnihkoli kazenskih obtožbah zoper njega pravično ... odloča ... sodišče.

(...)

3. Kdor je obdolžen kaznivega dejanja, ima naslednje minimalne pravice:

(...)

d) da zaslišuje oziroma zahteva zaslišanje obremenilnih prič in da doseže navzočnost in zaslišanje razbremenilnih prič ob enakih pogojih, kot veljajo za obremenilne priče;

(...)"

A. Sprejemljivost

28. Sodišče ugotavlja, da za stranki ni sporno, da se v postopku, v zvezi s katerim se pritožnica pritožuje, uporabi kazenski del 6. člena, in ne vidi razloga, da se ne bi strinjalo (glej *Öztürk proti Nemčiji*, 21. februar 1984, 46.–56. odstavek, serija A, št. 73; *Falk proti Nizozemski* (sklep), št. 66273/01, ESČP 2004-XI, in *Ziliberberg proti Moldaviji*, št. 61821/00, 30.–36. odstavek, 1. februar 2005). Poleg tega ugotavlja, da pritožba ni očitno neutemeljena v smislu točke a tretjega odstavka 35. člena konvencije in da ni nobene druge podlage, po kateri bi jo razglasilo za nesprejemljivo. Torej jo je treba razglasiti za sprejemljivo.

B. Utemeljenost

1. Navedbe strank

29. Pritožnica je zatrjevala, da je bilo očitno, da je bil med njo in policistko S. spor glede dejstev. Kljub temu ne nje ne njenega odvetnika niso obvestili, da bo S., ki je bila odločilna priča, zaslišana v postopku. Nista mogla dati pripomb k ustnemu pričanju S. niti je nista mogla navzkrižno zaslišati.

V zvezi s tem je sodnik samovoljno zavrnil predlog pritožnice za navzkrižno zaslišanje, pri čemer se je skliceval na verjetnost, da na zaslišanje ne bo prišla, ni pa upošteval dejstva, da je to zahtevala pritožnica sama, niti dejstva, da jo je zastopal odvetnik.

30. Pritožnica je trdila, da bi bilo treba dokaze predložiti in preučiti na kontradiktorni obravnavi, na kateri bi lahko izprašala pričo. Poudarila je tudi, da je izrečena kazen, to je prenehanje veljavnosti voznškega dovoljenja, močno vplivala na njeno življenje.

31. Vlada je trdila, da pritožnice dejavno sodelovanje v postopku v resnici ni zanimalo, pač pa ga je želela zavlačevati do zastaranja, to je dve leti po storitvi prekrška. Izogibala se je zaslišanju pred sodnikom, čeprav je bila to njena pravica. Vlada je zatrjevala tudi, da bi lahko pritožnica na ustnem zaslišanju in v pisnem zagovoru z dne 1. junija 2006 odgovorila na obtožbe in tudi na izjave, ki jih je S. dala 9. februarja 2006. Vlada je navedla, da ZP, 1983, obdolžencu ni zagotavljal absolutne pravice soočenja s pričo, o tej možnosti je sodnik odločil po lastni presoji. V obravnavani zadevi je sodnik ugotovil, da navzkrižno zaslišanje ni bilo potrebno, ker na njem ne bi dobili nobenih novih informacij.

32. Vlada je trdila, da se je višje sodišče sklicevalo na to, da pritožnica ni hotela podpisati zapisnika, kar je pritožnica 1. junija 2006 potrdila v svojih izjavah. Glede na ugotovitve višjega sodišča pa je bilo prvo ustno pričanje S. tudi edini ustrezen dokaz. Drugo pričanje S. se je nanašalo predvsem na objektivna dejstva, ki pa za končno odločitev v tej zadevi niso bila pomembna.

33. Vlada je trdila tudi, da se postopek ni nanašal na pravo kaznivo dejanje, ampak na prometni prekršek, kar bi moralo vplivati na naravo jamstev.

2. Presoja Sodišča

34. Sodišče ponovno ugotavlja, da so jamstva iz točk c) in d) tretjega odstavka 6. člena konvencije posebni vidiki pravice do poštenega sojenja, določene v prvem odstavku tega člena, ki jih je treba upoštevati pri vsaki presoji o pravičnosti postopka. Poleg tega je temeljna odgovornost Sodišča na podlagi prvega odstavka 6. člena oceniti splošno pravičnost kazenskega postopka (glej *Taxquet proti Belgiji* [VS], št. 926/05, 84. odstavek, 16. november 2010, z nadaljnjimi sklicevanji). Pri presojanju bo Sodišče preučilo postopek kot celoto, pri čemer bo upoštevalo pravice obrambe, pa tudi interese javnosti in po potrebi pravice prič (glej med mnogimi *Al-Khawaja in Tahery proti Združenemu kraljestvu* [VS] št. 26766/05 in 22228/06, 118. odstavek, ESČP 2011).

35. Sodišče ponovno ugotavlja tudi, da točka d) tretjega odstavka 6. člena vsebuje načelo, da je treba obdolžencu, preden ga je mogoče obsoditi, praviloma v njegovi prisotnosti in na javni obravnavi predložiti vse dokaze proti njemu, da lahko kontradiktorno razpravlja. Izjeme pri tem načelu so mogoče, ne smejo pa kršiti pravic obrambe, ki praviloma zahtevajo, da obdolženec dobi ustrezno in dobro možnost izpodbijati in izprašati obremenilno pričo, ko ta daje izjavo ali pozneje v postopku (glej *Lucà proti Italiji*, št. 33354/96, 39. odstavek, ESČP 2001-II, in *Solakov proti "nekdanji jugoslovanski republiki Makedoniji"*, št. 47023/99, 57. odstavek, ESČP 2001-X). Glede izjem je Sodišče v zadevi *Al-Khawaja in Tahery* (navedeno zgoraj) navedlo dve zahtevi. Prvič, obstajati mora dober razlog, zaradi katerega obdolženec ne more zaslišati priče, in drugič, kadar obsodba temelji zgolj ali v odločilni meri na izjavah, ki jih je dala oseba, ki je obdolženec ali kdo drug v njegovem imenu ni mogel izprašati, je treba zagotoviti dovolj dejavnikov za protiutež, vključno z obstojem močnih postopkovnih jamstev (glej *Al-Khawaja in Tahery*, navedeno zgoraj, 119.–47. odstavek).

36. Pri obravnavani zadevi Sodišče ugotavlja, da so bile izjave policistke S. edini in torej odločilni dokaz v zvezi z dejanji, očitanimi pritožnici. Obsodba pritožnice je najprej temeljila na trditvi S., da pritožnica ni hotela pihati v alkotester, in pozneje, po pritožbi, na njeni trditvi, da je

za pritožnico odredila strokovni pregled, pritožnica pa tega ni hotela upoštevati (glej 18. in 20. odstavek).

37. Sodišče tudi ugotavlja, da je S. kot pričo dvakrat zaslišal prvostopenjski sodnik. Ni dvoma, da niti pritožnica niti njen zagovornik nista bila obveščena in povabljeni na zaslišanje priče.

38. Zdi se, da je mnenje domačih sodišč, da prisotnost pritožnice na prvem zaslišanju S. ni bila potrebna, temeljilo na dejstvu, da sama prej ni vložila take zahteve (glej 21. odstavek). Zdi pa se tudi, da v ZP, 1983, ni bilo nobene navedbe, da bi moral obdolženec tako zahtevo vložiti, niti o tem, da bi moral biti obdolženec obveščen o nameri sodišča, da vabi neko pričo. Še več, kakor je videti v pritožničini zadevi v zvezi z obravnavo, razpisano za 3. oktober 2005 (glej 9. odstavek), je bilo lahko zaslišanje priče opravljeno pred zaslišanjem obdolžene. Sodišče zato ugotavlja, da pritožnice ni mogoče kriviti, da se ni udeležila prvega zaslišanja priče.

39. Sodišče poleg tega ugotavlja, da pritožnica o drugem zaslišanju priče ni bila obveščena, čeprav je na ustnem zaslišanju to izrecno zahtevala. Domača sodišča so upravičevala, da je bilo drugo zaslišanje opravljeno brez prisotnosti pritožnice s sklicevanjem na skladno poročilo S. o dogodku, težave pri pozivanju pritožnice na ustno zaslišanje in nepomembnost dokazov, ki jih je dala S. na drugem zaslišanju (glej 18. in 21. odstavek). Res je sicer, da so bili poskusi vročitve pozivov pritožnici na zaslišanja večkrat neuspešni in da pritožnica sprva, tudi potem ko ji je bil poziv pravilno vročen, ni prišla na sodišče, vendar se zdi, da to pri vprašanju njene prisotnosti na zaslišanju S. ni posebno pomembno. V zvezi s tem Sodišče ugotavlja, da določbe ZP, 1983, niso zagotavljale kontradiktorne obravnave, temveč le ustno zaslišanje oziroma izpraševanje obdolženca. Kot je Sodišče ugotovilo zgoraj, se zdi, da je bilo zaslišanje prič ločeno procesno dejanje, na katero obdolženec ni bil samodejno vabljen (glej 26. in 38. odstavek). Sodišče meni, da so drugi razlogi, na katere so se oprla domača sodišča, enako neprepričljivi. Ugotavlja, da so se domača sodišča gotovo zavedala, da pritožnica, ki je izpodbijala dejanske vidike zadeve, na prvem zaslišanju ni mogla preizkusiti edine priče in vzbuditi dvoma o njeni verodostojnosti. Glede na naravo vprašanja, o katerem se je odločalo v izpodbijanem postopku, v katerem ni opaziti nobenih izjemnih okoliščin, bi moralo okrajno sodišče pritožnici zagotoviti možnost, da izpraša S. vsaj na drugem zaslišanju, predvsem glede na to, da je nasprotovala njenemu opisu dogodka in je izrecno zahtevala njeno navzkrižno zaslišanje.

40. Sodišče glede na navedeno ugotavlja, da ni nobenega utemeljenega razloga, zaradi katerega pritožnici ni bila dana možnost zaslišati edine priče v zadevi (glej *Khawaja in Tahery*, navedeno zgoraj, 120. odstavek in sklicevanja). To zadostuje za ugotovitev, da sta bila kršena prvi odstavek in točka d) tretjega odstavka 6. člena konvencije.

II. UPORABA 41. ČLENA KONVENCIJE

41. V 41. členu konvencije je določeno:

"Če Sodišče ugotovi, da je prišlo do kršitve konvencije ali njenih protokolov, in če notranje pravo visoke pogodbenice dovoljuje le delno zadoščenje, Sodišče oškodovani stranki, če je potrebno, nakloni pravično zadoščenje."

A. Škoda

42. Pritožnica je zahtevala 20.000 EUR za premoženjsko in nepremoženjsko škodo.

43. Vlada je zatrjevala, da med ugotovljeno kršitvijo in domnevno denarno škodo ni vzročne povezave ter da je zahtevek v delu, ki se nanaša na nepremoženjsko škodo, neutemeljen.

44. Sodišče ne zazna nobene vzročne zveze med ugotovljeno kršitvijo in zatrjevano premoženjsko škodo, zato ta zahtevek zavrača. V zvezi z nepremoženjsko škodo pa sodišče meni, da je **ugotovitev kršitve** sama po sebi zadostno pravično zadoščenje v smislu 41. člena konvencije.

B. Stroški in izdatki

45. Pritožnica je zahtevala tudi 3000 evrov za stroške in izdatke, ki so nastali pred Sodiščem, in sicer 2000 evrov za pripravo pritožbe in 1000 evrov za pripravo stališč.

46. Vlada je trdila, da je znesek neutemeljen.

47. V skladu s sodno prakso Sodišča je pritožnik upravičen do povrnitve stroškov in izdatkov le, če dokaže, da so dejansko nastali in bili neizogibni ter da je njihov znesek razumen. Sodišče ugotavlja, da pritožnica v obravnavani zadevi ni obrazložila svojega zahtevka in predložila spremljajočih dokumentov oziroma podrobnih podatkov, ki bi pokazali, da so zahtevani stroški dejansko nastali in bili potrebni (glej *S. I. proti Sloveniji*, št. 45082/05, 87. odstavek, 13. oktober 2011). Sodišče zato ta zahtevek zavrača.

IZ TEH RAZLOGOV SODIŠČE SOGLASNO

1. *razglaša*, da je pritožba sprejemljiva;
2. *razsoja*, da sta bila kršena točka d) tretjega odstavka in prvi odstavek 6. člena konvencije;
3. *ugotavlja*, da je **ugotovitev kršitve** točke d tretjega odstavka in prvega odstavka 6. člena sama po sebi zadostno pravično zadoščenje v smislu 41. člena konvencije;
4. *zavrača* preostali del zahtevka pritožnice za pravično zadoščenje.

Sestavljeno v angleškem jeziku in 28. februarja 2013 poslano v skladu z drugim in tretjim odstavkom 77. člena Poslovnika Sodišča.

Claudia Westerdiek
sodna tajnica

Mark Villiger
predsednik senata